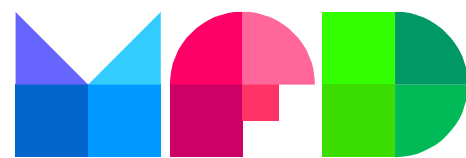

Hur bygger vi ett samhälle där alla kan vara delaktiga genom hela livet?

Mariehamn 10 februari 2023

Ola Balke och Brita Törnell

**Myndigheten för
delaktighet**

Myndigheten för delaktighet- vilka är vi?

- Den lilla myndigheten med det STORA uppdraget
- En av 350 myndigheter
- Socialdepartementet
- Följer upp funktionshinderspolitiken och tittar på levnadsvillkor
- Stödjer våra målgrupper
- Tar fram, utvecklar och sprider kunskap

Målgrupper

- Statliga myndigheter
- Regioner
- Kommuner

- Näringslivet
- Andra?

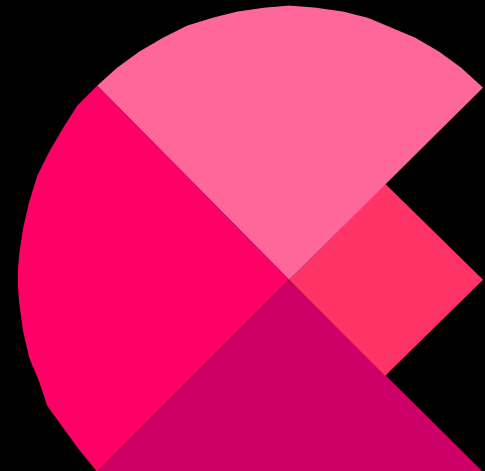
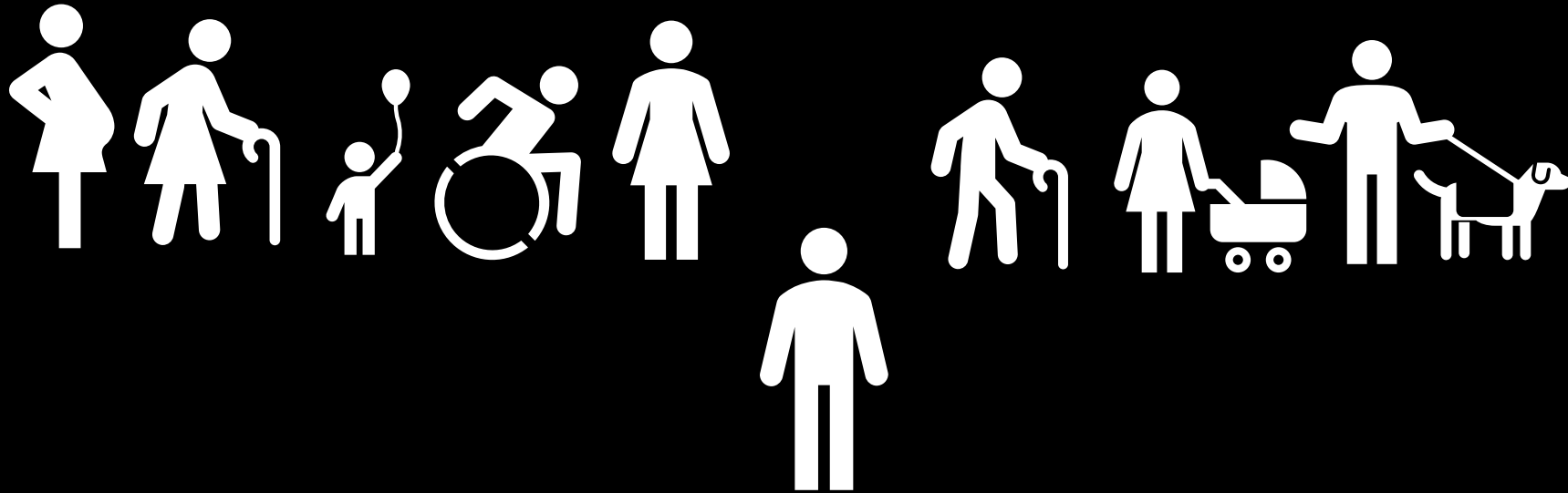

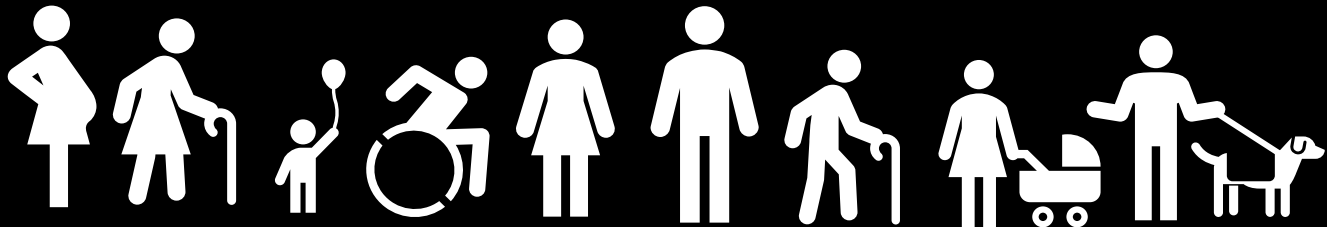
MFD:s vision

- Alla människor kan delta i samhället och självständigt använda de miljöer, produkter och tjänster som erbjuds. Alla aktörer som bidrar i samhällsutvecklingen genomför sitt uppdrag utifrån hela befolkningens behov och förutsättningar.

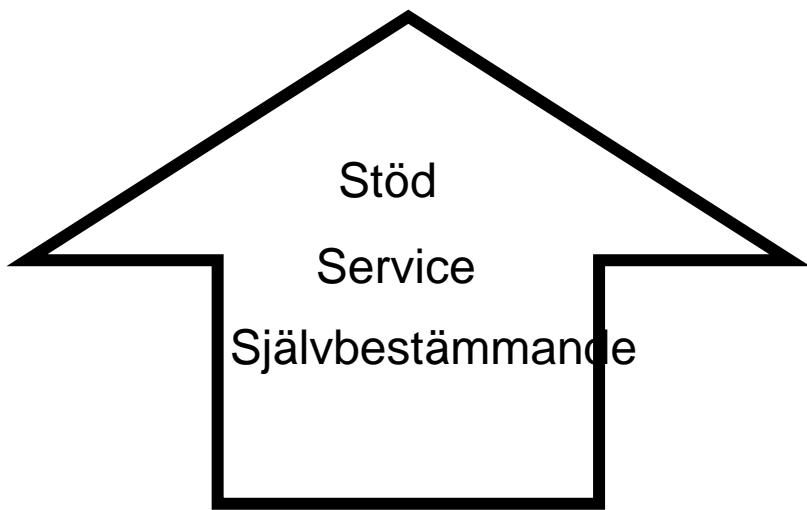

Vi utgår från mångfalden i samhället

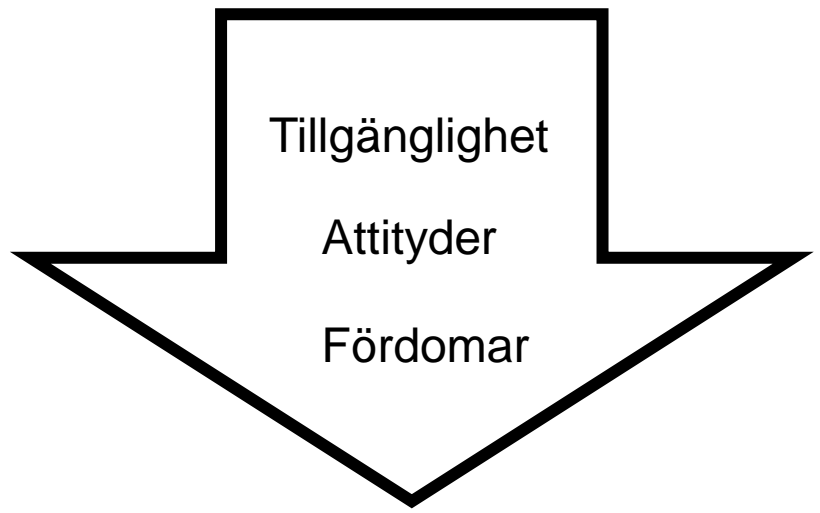

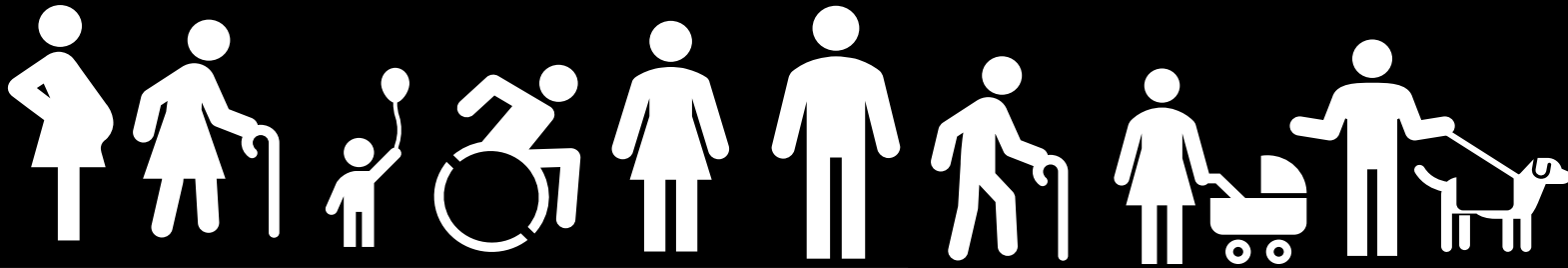
Förmågor och behov

Omgivningen exkluderar
Funktionshinder

Delaktighet och jämlikhet

Förmågor och behov

Omgivningen inkluderar

Den demografiska utvecklingen – sätter fokus på äldre

Nödändigt för en del - bra för alla

Kopiera länk

Titta på YouTube

 delaktighet

Viktiga utgångspunkter för vårt arbete

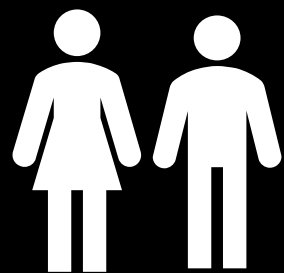
- FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning
- Strategi för genomförande av funktionshinderspolitiken
- Funktionshinderspolitikens mål och arbetssätt

Funktionshinderspolitiska målet

Uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund.

Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

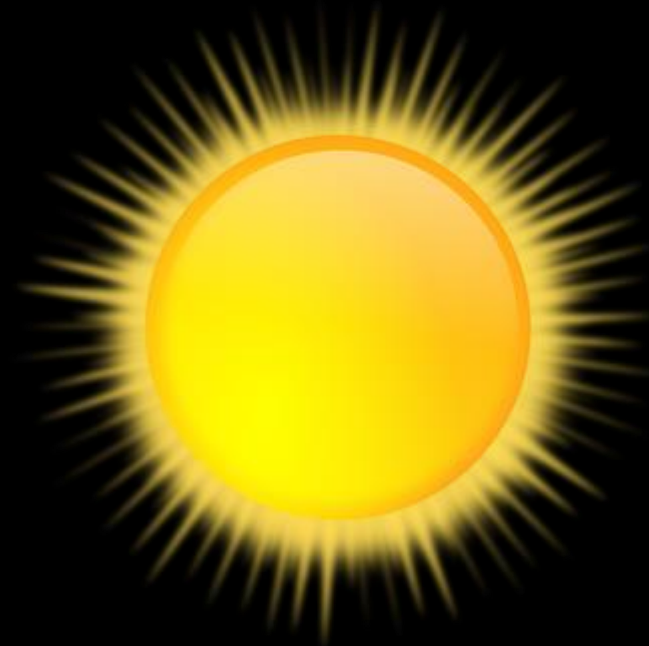
Jämställdhet

Barnrättsperspektiv

Fyra arbetssätt för att vi ska nå målet

- Principen om universell utformning
- Identifiera och åtgärda befintliga brister i tillgängligheten
- Individuella stöd och lösningar för individens självständighet
- Förebygga och motverka diskriminering

1. Principen om universell utformning

Att utgå från mångfalden i samhället och utforma produkter, tjänster och miljöer så att de kan användas av så många som möjligt från början!

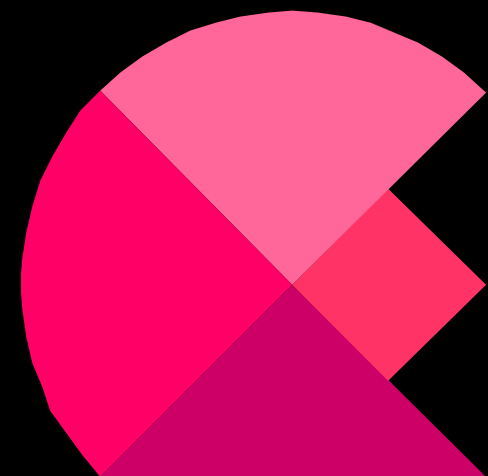
Exempel: Vid inköp av nya möbler, receptionsdisk eller kaffemaskin- säkerställt att de kan användas av alla.

2. Identifiera och åtgärda brister

I den byggda miljön, på webbplatser, i digitala system, offentlig information och kommunikation finns ofta brister i tillgängligheten. De behöver hittas och tas bort.

Exempel: Kan alla ta del av information på webbplatsen eller ta sig runt i lokalerna?

3. Komplettera med individuella stöd och lösningar

Insatser som är knutna till en individ för att kompensera funktionsnedsättningen och bristande tillgänglighet .

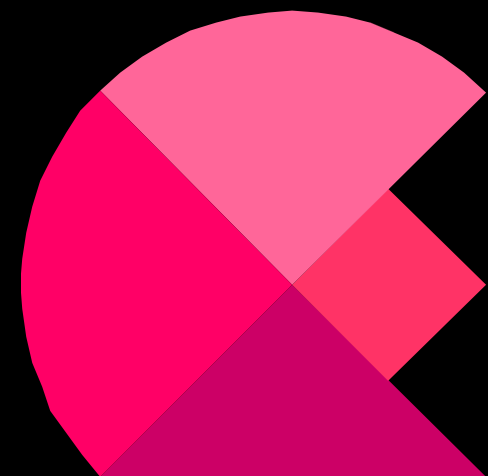
Exempel: personlig assistans, hjälpmedel, ledsagning och färdtjänst.

4. Förebygga och motverka diskriminering

Att både förhindra att diskriminering sker och att ha rutiner för att kunna agera när det händer.

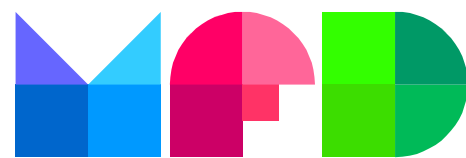
Exempel: Policys, kunskap, ett uttalat och aktivt arbete

- Principen om universell utformning
- Identifiera och åtgärda befintliga brister
- Individuella stöd och lösningar
- Förebygga och motverka diskriminering

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

Vad är på gång inom området äldre och funktionshindersområdet - i Sverige, i Norden och i övriga världen

**Myndigheten för
delaktighet**

Agenda 2030

- Mål 11 – Hållbara städer och samhällen – handlar om att utforma bostäder, infrastruktur och transporter så att de passar alla
- Skapa jämlika förutsättningar oavsett funktionsförmåga och ålder
- Sätt användaren i centrum: universell utformning

Rådet för hållbara städer

- Regeringsuppdrag till MFD och 14 andra myndigheter
- Stödja alla kommuner, särskilt i expansiva Norrbotten och Västerbotten
- Sprida information via hallbarstad.se

WHO:s nätverk för åldersvänliga städer

- 1000 städer i 50 länder:
6 i Sverige och 5 i Finland
- Förbättra fysiska och sociala miljöer,
utbyta erfarenheter
- 8 fokusområden

UNDESA

- World Social Report 2023:
Leave no one behind in an ageing world
- Budskapet är att en värld med fler äldre är en framgångssaga som kopplas till förbättrad hälsa
- Gäller att skapa mer jämlika möjligheter så att ingen grupp lämnas utanför

MIPAA - Madrid International Plan of Action on Ageing

- MIPAA är en internationell överenskommelse där stater kopplar frågor om åldrande med social och ekonomisk utveckling och mänskliga rättigheter
- Regelbunden uppföljning och utvärdering av hur reformer och åtgärder bidrar till genomförandet av MIPAA,
- Bidra till att säkerställa att äldre personer ska kunna åldras i trygghet, med bibehållet oberoende, självständighet och delaktighet

Nordens Välfärdscenter

- Rapporten Att åldras i Norden (2020)
 - kartläggning av strategier och initiativ för aktivt och hälsosamt åldrande i de nordiska länderna
 - Inkludera äldre vuxna i allt arbete med äldre frågor
 - Inkludera särskilt i politik, stadsutveckling och utveckling av välfärdsteknologi

Ny nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention - sätter fokus på äldre

Samtidigt som många äldre mår bra så kan vi konstatera

- Nästan hälften har besvär med nedstämdhet, ängslan, oro eller ångest
- 10% uppger att de upplever ofrivillig ensamhet.

Ökar med stigande ålder och skiljer sig åt mellan kvinnor och män.

Några av orsakerna till den psykiska ohälsan hos äldre

- Låg kunskap om äldre och psykisk hälsa
- Fördomar och attityder som leder till diskriminering
- Ensamhet och utanförskap
- Begränsningar på grund av dålig ekonomi
- Bristande vård och omsorg

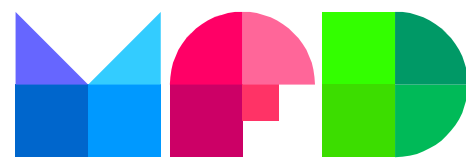
För att motverka ålderism

- Ta fram ny kunskap
- Sprida kunskap och synliggöra de negativa föreställningar som finns
- Väcka diskussion /debatt
- Arbeta ihop med andra som kan driva arbetet vidare på egen hand och/ eller nå ut bredare alternativt till nya målgrupper.

Tack för oss!

Ola.balke@mfd.se

Brita.tornell@mfd.se

**Myndigheten för
delaktighet**